

[Schmidt.]

gentagne Gange udtalt her, og jeg gør det med fuldt Overlæg. Jeg gør det ogsaa i Dag, skønt jeg klart ser, at mange af de Forsøg paa at bøje de skandinaviske Interesser mod hinanden paa de forskellige Omraader, som vi netop i disse Dage er Vidne til, har deres Udspring i en Følelse af, at man maa samle sig over for den nye Bevægelse, der kommer sydfra, og der er slet ikke noget at sige til, at man har denne Følelse, heller ikke, naar jeg vil præcisere det derhen, at Norden aabenbart prøver at samle sine Kræfter. Nej, vi fra tysk Side ser gerne en stærk, selybedvidst nordisk Sammenslutning. Vi er derved ogsaa bestemt af det Haab engang at finde en god og stærk Kammerat i Norden. Jeg er nøgtern nok til at se, at den Sammenslutning, man nu arbejder paa, gennemgaaende ikke har saa kammeratlige Følelser over for Tyskland; snarere samler man sig for bedre at kunne afvise, hvad man ikke holder af, og ogsaa for at værges sig imod det. Jeg kunde beklage det, men jeg vil hellere helt nøgternt regne med, at det er saaledes. Og alligevel, det afskrækker mig ikke, det rokker mig heller ikke i den Tro, at den Tid kan komme — og maaske hurtigst kommer, naar Norden samler sine Kræfter —, hvor Folkene med større Tillid ser paa hinanden.

Naar jeg ser paa Tilstandene i Nord-slesvig, saa lider de aabenbart under, at man maaske nok teoretisk anerkender, at man maa arbejde for, at begge Folkedele kan være ligeberettigede og ligestillede, ja, muligvis engang kan staa Skulder ved Skulder, men praktisk ikke vover at gaa i Gang med det. Der mangler endnu den Tillid, der er den nødvendige Forudsætning, og det Storsyn paa Tingene, som er paa-krævet, hvis det skal blive Virkelighed.

Jeg ønsker ikke at hidføre en Diskussion om, hvad eller hvem der er Skyld i det. Kun saa meget ønsker jeg at sige, at den Omvæltning, der er sket i Tyskland, og som afskrækker saa mange i Norden, ganske afgjort ikke har nogen Tendens mod Norden, og hvor man mener at skulle afvise visse Strømninger, som fulgte med den Omvæltning, har man jo Lov til det, men man burde ikke overse, at meget endnu er i Gæring. Man burde derfor i Danmark være lidt forsigtigere med sine Domme og lidt mere lydhør over for meget, der ogsaa engang vil have Ærinde til Danmark, omend selvfølgelig paa en Vej, man selv vælger. Man vilde saa lettere erkende det store Fællesskab, der trods alle Forskelligheder er til Stede. Bolsjevismen f. Eks., der

trænger sig saa stærkt frem i Verden i Dag, kan Danmark ikke være tjent med. Det ved Danmark vel nok, det fremgik jo ogsaa af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch's Ordførertale. Er Danmark ogsaa klar over, hvorledes man bedst værges sig imod den? Danmarks Vej i den Retning kan ene og alene være Opbygningens Vej, men den maa ogsaa gaas med Beslutsomhed.

Jeg som Repræsentant for den tyske Folkedel ser ikke min Opgave i at tage Stilling til de indrepolitiske Brydninger i Danmark. Min Folkegruppes Holdning i Herning var jo ogsaa præget af den Tendens. Jeg ønsker heller ikke at falde for den Fristelse at mene, at det maatte føre til samme politiske Resultater som i Tyskland, men denne Tilbageholdenhed skal ikke hindre mig i, hvor jeg holder det for nødvendigt, at lægge Fingeren paa det, der absolut maa fremmes, og paa andet, som maa hemmes, især dér, hvor det har Betydning for Grænselandet.

Jeg sagde allerede, at om man vilde blive Herre over Problemerne, maatte man ikke vige tilbage for at ændre sin Stillingtagen. Hans Peter Hanssen prægede kort før sin Død det Ord, at Nordslesvig ikke i Dag kunde være Bro, men maatte være Værn og Bolværk, et Ord, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch brugte i sin Ordførertale. Selvfølgelig vil enhver Folkedel i et Grænseland værges sig, men det hindrer jo ikke, at man tillige prøver at slaa Bro. Naar man ikke vil danne Bro, som Hans Peter Hanssen altsaa sagde, er det allerede en Ulykke, og jeg vil uddybe det derhen, at det jo er et af de helt store Spørgsmaal for Europa, om man vil slaa Bro fra Folk til Folk, fra Stat til Stat, eller ej. Vil og vover man det ikke, er der al Grund til at se mørkt paa Fremtiden. Jeg har sagt det i Genève i Anledning af Nationaliteternes Kongres, og dér forstod man det. Vil man det ogsaa i Danmark, hvor man har en alt for stor Tilbøjelighed for at lukke Øjnene for Farer, der truer, med Løsenet: Det ordner sig nok —? Det ordner sig kun saaledes, at hver Folkedel udbygger sin Stilling og samler sine Kræfter for saaledes at vinde den indre Styrke til at slaa Bro.

Vi har her paa begge Sider af Grænsen Sagerne bedre i Orden, end man finder det paa de fleste Steder i Europa, men det er dog paa ingen Maade mere, end at der er Vilje til ikke at skabe Misstemning, til at være korrekt. Men hvorfor skulde det ikke være muligt at gøre Grænselandet til et Sted, hvor to Folkslag levede i frugtbar